

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету ТВППТСБ

М.І. Гиль

“ 24 ” 06 2025 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Д.В. Бабенко

“ 24 ” 06 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИФЕРЕНЦІЙНА ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНА
ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ТВАРИН**

освітньо-професійна програма

«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

для здобувачів другого рівня вищої освіти 5-го року

очної (денної) форми навчання

на 2025-2026 навчальний рік

Освітній ступінь - **Магістр**

Галузь знань **21** – «Ветеринарна медицина»

Спеціальність **212** «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Мова викладання - **українська**

Робоча програма відповідає меті та особливостям Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 30.03.2021 р. (протокол №8), чинної згідно наказу по університету №53-О від 18.05.2021р.

Розробник програми: к. вет. н., доцент А. В. Іовенко, Миколаївський національний аграрний університет.

Програму розглянуто на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 13 від «20» 06 2025 року.

Завідувач кафедри
к. вет. н., доцент

Артем ІОВЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 10 від «24» 06 2025 року.

Голова науково-методичної комісії
к. с.-г. наук, доцент

Галина КАЛИНИЧЕНКО

Гарант освітньої програми

Алла БОНДАР

1. Анотація

Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин призначена для проведення розтину трупів сільськогосподарських тварин та птиці з метою встановлення причин загибелі тварин.

Annotation

Differential patho-anatomical diagnosis of animal diseases is intended for dissection of carcasses of farm animals and poultry in order to establish the causes of animal death.

2. Опис навчальної дисципліни

Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин

Галузь знань **21- Ветеринарна медицина**

Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

Освітній ступінь - **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**

Семестр **X**

Кількість кредитів ECTS **4,00**

Кількість модулів **2**

Кількість змістовних модулів **2**

Загальна кількість годин **120**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції **26 / 0,9 кредити ECTS**

Лабораторні заняття **26 / 0,9 кредити ECTS**

Практичні заняття **26 / 0,9 кредити ECTS**

Самостійна робота **42 / 1,3 кредити ECTS**

Форма підсумкового контрольного заходу **курсова робота, залік**

3. Мета, завдання, предмет вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни: основною метою дисципліни «Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин» є навчити студентів основним етапам розтину трупів тварин: збору анамнезу, проведенню зовнішнього та внутрішнього огляду, складанню патолого-анатомічного діагнозу та висновку про причину загибелі тварин..

Завдання дисципліни: Під час вивчення дисципліни «Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин» студенти повинні вміти проводити розтин трупів тварин та диференційну патолого-анатомічну діагностику з метою встановлення причин загибелі тварин.

Предмет навчальної дисципліни: розтин трупів тварин та патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин різної етіології.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3.Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК6.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8.Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК3. Здатність здійснювати державний (внутрішній) контроль дотримання вимог передзабійного огляду, забою тварин, а також здатність проводити післязабійний огляд продуктів забою та надавати рекомендації щодо їх подальшого використання.

ФК4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.

ФК6. Здатність застосовувати методики і процедури щодо виробництва та обігу харчових продуктів відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».

ФК12. Здатність здійснювати державний (внутрішній) ветеринарно-санітарний контроль на потужностях з виробництва та обігу санітарних заходів, застосовувати придатні методи відбору проб, поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень).

ФК13. Здатність здійснювати ветеринарно-санітарний контроль виробництва та обігу кормів, кормових добавок, примісів тощо на підконтрольних потужностях, грамотно використовувати методики їх дослідження та проводити їхнє санітарне оцінювання.

ФК17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

ФК21.1 Здатність виконувати ветеринарно-санітарну експертизу об'єктів мисливського промислу.

ФК21.3 Здатність виконувати ветеринарно-санітарну експертизу і гігієну первинної переробки тварин і продуктів забою.

ФК21.6 Здатність виконувати ветеринарно-санітарну експертизу і гігієну риби та рибопродуктів.

ФК21.7 Здатність виконувати судову ветеринарно-санітарну експертизу.

ФК21.9 Здатність застосовувати наукові підходи ветеринарно-санітарної експертизи захворювань тварин.

Програмні результати навчання:

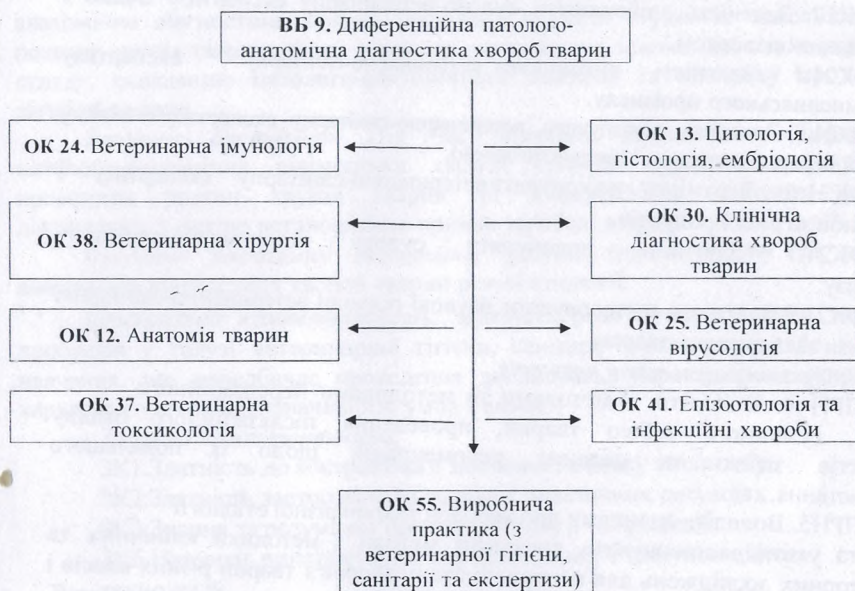
ПРН 4. Володіти методами та методиками передзабійного огляду, гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання.

ПРН5. Володіти знаннями про хвороби тварин різної етіології

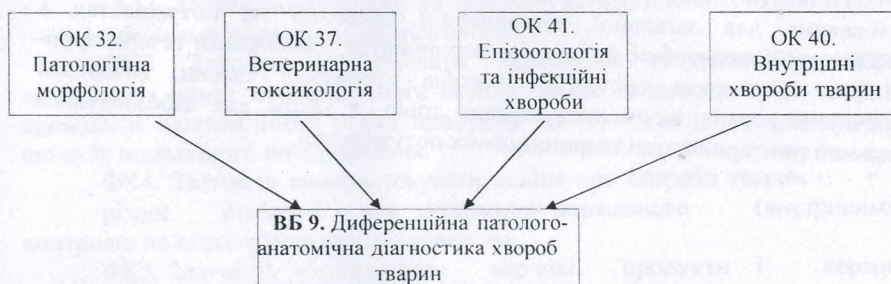
та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо.

ПРН 18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стаи тваринницьких потужностей.

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

5. Передумови для вивчення дисципліни

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	Л	ЛЗ	ПЗ	СР	Разом
1	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при	1	Патолого-анатомічна діагностика бактеріальних хвороб тварин.	4	6	8		18
		2	Патолого-анатомічна діагностика вірусних хвороб тварин.	4	4	6		14
		3	Патолого-анатомічна діагностика	2				2

	інфекційних та інвазійних хворобах тварин.		мікозів.					
		4	Патолого-анатомічна діагностика хвороб, спричинених найпростішими й гельмінтами.	4	4		22	30
Всього за змістовий модуль				14	14	14	22	64
2	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	1	Хвороби, спричинені порушенням умов утримання тварин.	6	6			
		2	Хвороби спричинені порушенням обміну речовин.	6	6	6		
		3	Отруєння			6	20	
Всього за змістовий модуль				12	12	12	20	56
Всього годин по навчальній дисципліні				26	26	26	42	120

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кред.	%
1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	64	2,1	53,3
2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	56	1,9	46,7
Всього	120	4,0	100

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кіл-ть годин	Термін виконання
1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	64	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	56	
Всього	120	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14

1. Патолого-анатомічна діагностика бактеріальних хвороб тварин. 1. Патолого-анатомічні зміни за сибірки, бешихи, емкару. Keywords: pathological and anatomical changes, anthrax, diseases, bacteria	4
2. Патолого-анатомічна діагностика вірусних хвороб тварин. 1. Патолого-анатомічні зміни за сказу, лейкозу великої рогатої худоби. Keywords: pathological and anatomical changes, rabies, diseases, bovine leukemia	4
3. Патолого-анатомічна діагностика мікозів. 1. Патолого-анатомічні зміни за мікотоксикозів сільськогосподарських тварин. Keywords: pathological and anatomical changes, diseases, mycotoxicoses, farm animals	2
4. Патолого-анатомічна діагностика хвороб, спричинених найпростішими й гельмінтами. 1. Патолого-анатомічні зміни за аскаридозу, бабезіозів. Keywords: pathological and anatomical changes, diseases, ascariasis, babesiosis, farm animals	4
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12
1. Хвороби, спричинені порушенням умов утримання тварин. pathological and anatomical changes, diseases, conditions of detention, farm animals	6
2. Хвороби спричинені порушенням обміну речовин. 1. Патолого-анатомічні зміни за рахіту. 2. Патолого-анатомічні зміни за кетозу тварин. pathological and anatomical changes, diseases, rickets, ketosis, farm animals	6
Всього	26

7.4. Перелік та план лабораторних занять

Тема, перелік питань	Обсяг годин	Форми контролю
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14	x
1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки, бешихи свиней, пастерельозу. 1. Етіологія сибірки, бешихи свиней, пастерельозу. 2. Патолого-анатомічні зміни за сибірки, бешихи свиней, пастерельозу.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней. 1. Етіологія лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.	4	Опитування

2. Патолого-анатомічні зміни за лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.		
3. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу, аскаридозу. 1. Етіологія еймеріозу, аскаридозу. 2. Патолого-анатомічні зміни за еймеріозу, аскаридозу.	4	Тестування
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12	x
1. Патолого-анатомічна діагностика рахіту. 1. Етіологія рахіту молодняка тварин. 2. Патолого-анатомічні зміни за рахіту у тварин.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів. 1. Причини кетозу у корів. 2. Патолого-анатомічні зміни за кетозу корів.	6	Тестування
Всього	26	x

7.5. Перелік та план практичних занять

Тема, перелік питань	Обсяг години	Форми контролю
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14	x
1. Патолого-анатомічна діагностика емкару, браздоту овець. 1. Етіологія емкару, браздоту овець. 2. Патолого-анатомічні зміни за емкару, браздоту овець.	8	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби. 1. Етіологія сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби. 2. Патолого-анатомічні зміни за сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби.	6	Опитування
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12	x
1. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії. 1. Причини остеодистрофії корів. 2. Патолого-анатомічні зміни за остеодистрофії.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів. 1. Клінічні ознаки отруєння кухонною сіллю у тварин та птиці. 2. Патолого-анатомічні зміни за отруєння сіллю у тварин та птиці.	6	Опитування
Всього	26	x

7.6 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які внесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Теми самостійного обов'язкового опрацювання матеріалу	Обсяг год.	Форма перевірки
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	22	х
1. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин	10	Тестування
2. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин	12	Опитування
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	20	х
1. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами	10	Тестування
2. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами	10	Опитування
Всього	42	х

7.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань

Змістовий модуль 1

1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки.
2. Патолого-анатомічна діагностика бешихи свиней.
3. Патолого-анатомічна діагностика пастерельозу.
4. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.
5. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби.
6. Патолого-анатомічна діагностика африканської та класичної чуми свиней.
7. Патолого-анатомічна діагностика емкару.
8. Патолого-анатомічна діагностика браздоту овець.
9. Патолого-анатомічна діагностика сказу.
10. Патолого-анатомічна діагностика вірусної діареї великої рогатої худоби.
11. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу.
12. Патолого-анатомічна діагностика аскаридозу.
13. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин.
14. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин.

Змістовий модуль 2

1. Патолого-анатомічна діагностика рахіту.
2. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів.
3. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії.
4. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів.
5. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами.

6. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами.

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. 1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки.
2. Патолого-анатомічна діагностика бешихи свиней.
3. Патолого-анатомічна діагностика пастерельозу.
4. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.
5. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби.
6. Патолого-анатомічна діагностика африканської та класичної чуми свиней.
7. Патолого-анатомічна діагностика емкару.
8. Патолого-анатомічна діагностика браздоту овець.
9. Патолого-анатомічна діагностика сказу.
10. Патолого-анатомічна діагностика вірусної діареї великої рогатої худоби.
11. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу.
12. Патолого-анатомічна діагностика аскаридозу.
13. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин.
14. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин.
15. Патолого-анатомічна діагностика рахіту.
16. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів.
17. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії.
18. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів.
19. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами.
20. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Контроль знань з дисципліни здійснюється шляхом індивідуальних опитувань здобувачів вищої освіти, тестуванням на лабораторних заняттях, написання реферату, контрольних робіт, індивідуального розрахункового завдання, перевірки конспекту лекцій.

Здобувачі вищої освіти, які пропустили лекцію, представляють протягом тижня матеріал пропущеної лекції, пропущені лабораторні заняття відробляються згідно графіка. Підсумковий контроль знань – курсова робота, залік.

Для виконання курсової роботи здобувачам надаються індивідуальні завдання та вихідні дані. Оцінювання курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка відповідає національній шкалі (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та шкалі ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Захист курсової роботи проводиться у визначені кафедрою ветеринарної медицини та гігієни терміни до початку екзаменаційної сесії перед комісією у складі керівника роботи та двох-трьох викладачів кафедри. Термін захисту курсової роботи обмежується останнім днем освітнього процесу. Повторний захист курсової

роботи здійснюється під час ліквідації академічної заборгованості за встановленим графіком деканату.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – курсова робота

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	5 (відмінно)
82 - 89	B	4 (добре)
75 - 81	C	4(добре)
64 - 74	D	3 (задовільно)
60 - 63	E	3 (задовільно)
35 - 59	FX*	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0 - 34	F*	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни - залік

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Максимальна / мінімальна кількість балів
1	Опитування	3	10 / 6
2	Тестове завдання	1	10 / 6
3	Реферат	1	20 / 12
4	Контрольна робота	1	20 / 12
5	Індивідуальне розрахункове завдання	1	10 / 6
6	Перевірка конспектів лекцій	1	10 / 6
Усього (балів)			100 / 60

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – залік

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання

0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	---

*Оцінки FX та F у залікову книжку здобувача вищої освіти не виставляється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Лабораторія анатомії, гістології, ембріології та клінічної діагностики хвороб
№ 116 (36,9 м²).

Навчальний корпус № 1, вул. Карпенка (нова адреса - вулиця Генерала Олексі Алмазова), 73.

Рік введення в експлуатацію – 1992, рік останнього ремонту – 2024.

Спеціальне технічне обладнання:

Мультимедійне обладнання:

- екран проєкційний напольний Rediea POP (Рік введення в експлуатацію – 2011, рік останнього ремонту –) – 1 шт.

- проєктор Acer X 1110 (Рік введення в експлуатацію – 2011, рік останнього ремонту –) – 1 шт.

- ноутбук Lenovo IdeaPad G555-3G-I (59-034054) (Рік введення в експлуатацію – 2021, рік останнього ремонту –) – 1 шт.

Прикладне програмне забезпечення

Корпоративне ліцензування «Volume Licensing», Parent program: OPEN 93947897ZZE1608, Software Assurance (SA) №63986644, 63986649, 63986652:

MS Excel; MS Word; Google Chrome; Mozilla Firefox

Доступ до мережі Internet.

Онлайн-сервіс відеозв'язку (на власних серверах) на базі Jitsi Meet.

Інформаційне забезпечення:

Інструкції з техніки безпеки та безпеки життєдіяльності

Довідникова та нормативна література

Навчальні фільми

Презентації у режимі PowerPoint

Відеофільми – 15 шт.

Устаткування:

Кювета емальована (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 2 шт.

Мікроскоп "Біолам" (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 6 шт.

Мікроскоп біологічний (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 2 шт.

Стіл анестезіолога (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 3 шт.

Шафа для наочних посібників (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 3 шт.

Столи (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 14 шт.

Стільці (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 28 шт.

Стіл викладача (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –)

– 1 шт.

Стілець викладача (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 1 шт.

Шафа для зберігання приладів (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 2 шт.

Дошка для крейди темно-зеленого кольору (Рік введення в експлуатацію – 1986, рік останнього ремонту –) – 1 шт.

Наглядний матеріал:

Задні кінцівки – 1 шт.

Муляж ноги коня – 1 шт.

Муляж черепа корови – 1 шт.

Скелет вівці – 1 шт.

Скелет кішки – 1 шт.

Скелет коня – 1 шт.

Скелет корови – 1 шт.

Скелет птиці – 1 шт.

Скелет крота – 1 шт.

Скелет свині – 1 шт.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1. Базова література

1. Патологічна анатомія тварин / П.П. Урбанович, М.К. Потоцький, І.І. Гевкан та ін. – К.: Ветінформ, 2008. 896 с.
2. Ветеринарна патоморфологія (загальна патологічна анатомія), частина 1. Навч. посібник. [М. В. Скрипка, І. І. Панікар]. Ізюм-Одеса: ФЛП Глазунов Р. О., 2018. 182 с.

10.2 Допоміжна література

1. Методичні вказівки для проведення навчальної практики з патологічної анатомії / І.В. Папченко, М.В. Утеченко, Ю.М. Тирсіна, О.В. Яхновська. – Біла Церква, 2006. – 9 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – К.: Вища освіта, 2002. – 700 с.
3. Ткаченко О., Лаврів П., Алексєєва Н. Інфекційні хвороби овець та кіз. Навчальний посібник / О. Ткаченко, П. Лаврів, Н. Алексєєва та ін. – Житомир: Полісся, 2012. – 372 с.
4. М. Скрипка, Ю. Бойко, І. Запека, Д. Лементовская. Причинно-наслідковий зв'язок множинної травми зі смертю *Canis familiaris* в рамках досудових розслідувань. *Аграрний вісник Причорномор'я (ветеринарні науки)*. Одеса, 2024. Вип. 110. С.94-98.
5. Гужвинська, С. (2025). АНАЛІЗ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА БЛУТАНГ У СВІТІ ЗА ПЕРІОД 2020-2025 РОКИ. *Аграрний вісник Причорномор'я*, (115), 14-26. <https://doi.org/10.37000/abbsl.2025.115.02>

10.3 Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних наук

library.nubsp.edu.ua – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України.

ДОДАТОК

до робочої програми 2025-2026 н.р. навчальної дисципліни
Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин

Перелік внесених змін на 2025-2026 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1	Оновлено перелік допоміжної літератури	осучаснення літературного матеріалу	

Розробник програми:
к. вет. н., доцент

А. В. Іовенко